

Tlačová konferencia Národnej banky Slovenska

dňa 26. 11. 2015

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

Dobrý deň, vítam vás na dnešnej tlačovej konferencii k Správe o finančnej stabilite k novembru 2015, ktorú vám predstavia člen Bankovej rady Národnej banky Slovenska a výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom, pán Vladimír Dvořáček, riaditeľ odboru politiky obozretnosti na makroúrovni, pán Marek Ličák, a pán Štefan Rychtárik z rovnakého odboru. Rada by som vás informovala, že správa bude zverejnená o 15. hod., ale zašleme Vám to 14:10, tým, ktorí ste tu na tlačovej konferencii s tým, že tlačová konferencia je bez embarga. Nech sa páči, pán výkonný riaditeľ, máte slovo.

Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS

Vážené dámy, vážení páni, prajem vám príjemné popoludnie. Tak, ako obvykle, vždy pri vydaní Správy o finančnej stabilite dovolili sme si vás pozvať na túto tlačovú konferenciu a stručne vám predstaviť naše hodnotenie vývoja finančnej stability v Slovenskej republike. Dovolím si k tomu niekoľko poznámok na úvod a potom budete mať aj podrobnejšiu prezentáciu, obmedzím sa len na niektoré aspekty. To, čo je potrebné zdôrazniť, je vývoj externého prostredia, ktoré vždy ovplyvňuje vývoj finančnej stability na Slovensku. V tejto správe konštatujeme, že zlepšenie ekonomického vývoja najmä v rozvinutých krajinách podporilo pozitívne trendy v slovenskej ekonomike. O čom hovoríme? Slovenská ekonomika rástla v druhom štvrtroku medziročne o 3,1 %, čo je pomerne slušné číslo, a boli tu aj ďalšie pozitívne podporné trendy, najmä pokiaľ ide o trh práce, klesala nám nezamestnanosť, rástli nám reálne mzdy, pozitívny vývoj sme takisto pozorovali aj v podnikovom sektore, kde nám pokračoval rast tržieb, a takisto došlo k zlepšeniu finančnej situácie podnikov. Tieto trendy prispievali k posilňovaniu finančnej stability slovenského finančného sektora, aj keď v správe konštatujeme, že napriek tomu tento vývoj je spojený s viacerými rizikami. Medzi tie riziká napríklad radíme aj riziko ďalšieho spomalenia hospodárskeho rastu najmä v rozvíjajúcich sa krajinách, hovoríme hlavne o Číne, ale aj o ďalších, a takisto toto riziko je prehlbované nerovnováhami, ktoré tu máme už niekoľko rokov, tiahnu sa nám ešte z obdobia krízy. Sú tu teda naakumulované riziká z predchádzajúcich rokov. Pokiaľ ide o eurozónu, konštatujeme síce pozitívny vývoj, ale pokladáme ho len za dočasný, ide najmä o vplyv uvoľňovania menovej politiky ECB, je to pokles cien ropy a takisto znehodnotenie výmenného kurzu eura. Tieto faktory sa predpokladalo, že pozitívne a výrazne ovplyvnia ekonomiku eurozóny, ale

myslím si, že ten vývoj nebol až taký výrazný, ako sa pôvodne predpokladalo. Pokiaľ ide o finančné trhy, pokračuje na globálnych finančných trhoch zvýšená volatilita, súvisí to s vývojom situácie aj v Grécku, aj v Číne a v ďalších krajinách a takisto stále tu existuje riziko náhleho a simultánneho poklesu cien najrizikovejších aktív. Takisto tu pozorujeme aj klesajúcu likviditu na finančných trhoch a pokiaľ ide o fiškálnu oblasť, napriek úsiliu o konsolidáciu verejných financií vo viacerých štátoch Európskej únie naďalej rastie zadlženosť týchto krajín. V ďalšej časti sa budem venovať trendom v slovenskom finančnom sektore, pričom sa zameriam najmä na sektor domácností a podnikový sektor. Pokiaľ ide o sektor domácností, tak či už v úveroch na bývanie, ale aj v spotrebiteľských úveroch pokračoval medziročne výrazný rast, ktorý opätovne dosiahol dvojciferné čísla, v úveroch na bývanie to bolo takmer 14 % a u spotrebiteľských úverov napriek tomu, že došlo k istému spomaleniu v 3. štvrtroku, tento medziročný rast je až o 17 %. Prispeli k tomu viaceré faktory, ktoré spomeniem, predovšetkým ďalší pokles úrokových sadzieb, je tu silné konkurenčné prostredie, takisto rastú disponibilné príjmy obyvateľstva, klesá nám nezamestnanosť, to som konštatoval už predtým, a takisto vývoj na trhu nehnuteľností. Národná banka už v minulom roku pozorovala tieto trendy a rozhodla sa prispieť vydaním odporúčania k tomu, aby sa isté riziká, ktoré môžu byť spojené s týmto prudkým nárastom, zmiernili. Implementovali sme odporúčania Národnej banky v marci 2015 - to, čo sme si odsledovali, môžeme povedať, že aj naše odporúčanie prispelo k obozretnejšiemu poskytovaniu úverov. Predovšetkým boli obmedzené úvery s príliš dlhou lehotou splatnosti, takisto sa znížil podiel úverov s vysokou hodnotou LTV a takisto sa zlepšilo hodnotenie klientov splácať úvery. Hovorím samozrejme o bankovom sektore, naším cieľom je však toto odporúčanie preniesť do legislatívy, aby bolo záväzné. Podarilo sa nám to urobiť v oblasti úverov na bývanie, kde toto odporúčanie bolo implementované do nového zákona o úveroch na bývanie, nepodarilo sa nám to žiaľ preniesť do zákona o spotrebiteľských úveroch, kde sa o toto budeme pokúšať v nasledujúcom období, aby táto povinnosť sa vzťahovala najmä pokiaľ ide o hodnotenie klientov a ich schopností splácať úvery aj u nebankových subjektov. V ďalšej časti spomeniem aj vývoj na trhu úverov podnikom. Po viacerých rokoch len mierneho rastu alebo istej stagnácie sme aj tu zaznamenali výraznejší nárast, pokiaľ berieme celý tento sektor, tak ten nárast bol 3,5 %, bez verejného sektora dokonca 10 %. Zlepšila sa finančná situácia podnikov, vzrástol počet podnikov, ktoré sa chceli prefinancovať cez bankový sektor, zlepšila sa kreditná kvalita portfólia podnikových úverov naprieč jednotlivými odvetviami a takisto pozorujeme výrazné zlepšenie v sektore malých a stredných podnikov, čo hodnotíme ako pozitívny trend. Treba však poznamenať, že keď v minulosti sme

v bankovom sektore medziročne pozorovali menšie nárasty alebo stagnáciu, neznamenalo to, že nezvyšoval podnikový sektor v minulosti svoju zadlženosť v rokoch 2013 – 14, to však sa dialo iným spôsobom, boli tu aj alternatívne zdroje financovania, ako napríklad emisie dlhopisov alebo financovanie prostredníctvom medzipodnikových úverov. V záverečnej časti sa ešte zmienim o tých rizikách, ktoré som spomínal na úvod, že napriek tomu, že konštatujeme pozitívne trendy a rast, pretrvávajú vo finančnom sektore a v ňom - aj v bankovom sektore - isté riziká. Rýchly rast retailových úverov je ruka v ruke spojený aj s rastom zadlženosti domácností a táto sa nám výrazne posunula. Dostali sme sa dnes už nad priemer krajín strednej a východnej Európy. Ešte stále sme nedosiahli zadlženosť krajín západnej Európy, ale už v strednej a východnej Európe sme nad priemerom. Je to tým, že úvery domácnostiam v pomere k príjmom rastú najrýchlejšie spomedzi všetkých štátov Európskej únie. V tejto súvislosti apelujeme aj na to, aby sa posilňovala finančná gramotnosť obyvateľstva. Je nevyhnutné, aby poskytovanie alebo navýšenie úveru nebolo iba dôsledkom akéhosi spontánneho rozhodnutia klienta, ale aby sa toto dialo za súčasného veľmi dobrého porozumenia zmluvných podmienok, ktoré sú klientovi predkladané, a aby pochopil aj riziká, ktoré sú s týmto spojené. Pretože naozaj ten nárast zadlženosti môže v budúcnosti spôsobovať problémy, najmä ak dôjde k zvýšeniu úrokových sadzieb. Týka sa to predovšetkým spotrebiteľských úverov, lebo spotrebiteľské úvery si čerpajú aj tí klienti, ktorí disponujú len nízkymi príjmami alebo majetkom. Pokiaľ ide o trh nehnuteľností, tu sme takisto zaznamenali, a to počas prvých troch štvrtrokov v roku 2015, takmer rovnomerný nárast cien, a to vo všetkých krajinách. Zrýchľuje sa predaj na primárnom aj sekundárnom trhu a dostupnosť bývania je podporovaná alebo podmienená aj nízkymi úrokovými sadzbami. Tieto však môžu viesť aj k tomu, čo som hovoril - príliš optimistickému hodnoteniu klientov a hodnoteniu vlastných schopností splácať tieto úvery.

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

Ďakujem pekne a poprosím pána Ličáka o prezentáciu.

Marek Ličák, riaditeľ odboru politiky obozretnosti na makroúrovni NBS

Ďakujem pekne, ja sa pokúsim plynule nadviazať na to, čo bolo povedané. Veľa toho bolo povedané, takže skúsím len doplniť niektoré informácie a niektoré údaje. Takže začnem externým prostredím: veľaokrát spomíname, že pre bankový sektor, vôbec pre finančný sektor je externé prostredie veľmi dôležité, a za posledné roky sme si zvykli na to, že ak prišli nejaké riziká, väčšinou prišli práve z tohto externého prostredia. Čo je pozitívnou informáciou, že

v tomto roku 2015, teda do tohto dátumu vidíme skôr pozitívne trendy, jednak zlepšenie makroekonomického vývoja v eurozóne, takisto na Slovensku, viaceré trendy boli pozitívne, aj čo sa týka štruktúry týchto rastov. Na druhej strane, existujú určité riziká, väčšinu z nich pán Dvořáček spomínal, týkajú sa jednak finančných trhov, vidíme pokles likvidity, nárast volatility, inými slovami - je stále menej a menej peňazí na trhu v určitých segmentoch, ale zároveň vidíme obrovské a výrazné zmeny a nárast korelácií medzi rôznymi aktívami. V oblasti makroekonomického vývoja určite bude veľmi dôležitý vývoj v Číne a iných rozvíjajúcich sa krajinách, keďže postupne vidíme akýsi presun rizika z rozvinutých krajín, ktoré sa už stabilizovali a zaznamenávajú rasty a HDP skôr na rozvíjajúce sa štáty. A okrem poklesu HDP vidíme aj kumuláciu rôznych rizík, ktoré sa týkajú najmä nárastu zadlženia, nárastu úverovania a takisto aj rôznych bublín, hlavne v Číne na trhu nehnuteľností. Čiže tieto riziká je potrebné veľmi pozorne sledovať a monitorovať, akým spôsobom sa môžu prejaviť na našom finančnom sektore. Dobré, ďalej by som prešiel už konkrétne k domácomu finančnému sektoru, najprv by som začal ziskovosťou. Ziskovosť bankového sektora medziročne stúpila o 18 %, čo je pozitívny výsledok, na druhej strane, radi by sme zdôraznili, že ten nárast, ktorý sme zaznamenali, bol do veľkej miery ovplyvnený jednorazovými efektami, či už išlo o zníženie sadzby bankového odvodu, ktorý nepredpokladáme, že sa zopakuje hneď ďalší rok, a takisto je pokles nákladov na kreditné riziko. Do veľkej miery to súviselo jednak s nízkymi sadzbami, zlepšovaním ekonomického prostredia, ale nepredpokladám, že takéto skokové zmeny nastanú aj v ďalších rokoch. Tiež nám stúpili niektoré neúrokové príjmy, ale to bolo trochu menšieho významu. Čo je ale dôležité z pohľadu ziskovosti a hlavne z dlhodobého alebo aj strednodobého pohľadu, je to, že podstatná časť zisku, ktorá je vytváraná úrokovými príjmami, je stále pod väčším tlakom. Inými slovami, v čase nízkych úrokových sadzieb je stále väčší tlak, a hlavne v konkurenčnom prostredí, na znižovanie úrokových marží. Banky to pocítili v tomto období najmä pri podnikových úveroch, ale aj pri úveroch domácnostiam, kde marže sa už dostali na úroveň EÚ a v podstate spomedzi všetkých krajín EÚ sme zaznamenali najprudší pokles úrokových marží. A v prípade úverov domácnostiam - bankám sa darí stále pokryť alebo vykryť pokles marží nárastom úverov. V prípade podnikov ešte teraz sme tam videli vyšší nárast úverov, ale ešte zďaleka to nepokrýva ten pokles marží. Oveľa ťažšiu pozíciu budú mať banky pri portfóliách dlhopisov, keďže tam v podstate nemajú čím nahradiť pokles tých výnosov, keďže banky majú zatiaľ dlhopisy, ktoré ešte prinášajú zaujímavé výnosy, ale postupne ako budú maturovať, v podstate budú nahrádzať len novými dlhopismi, ktoré budú mať nižšiu výnosnosť. Čiže očakávame do budúcnosti, že úrokové príjmy budú stále pod väčším

tlakom v bankovom sektore - a ide skutočne o najväčšiu časť ziskovosti, ktorú – alebo najväčšiu položku, ktorá vytvára ziskovosť. Veľmi krátko ku kapitole k primeranosti – na druhej strane, je to najdôležitejšia oblasť z pohľadu finančnej stability, alebo jedna z najdôležitejších, keďže kapitál vytvára v podstate nejaký vankúš v prípade nejakých rizík, to znamená - pokiaľ sa riziká realizujú, práve tento kapitál slúži na vykrytie týchto strát. Pozitívna informácia je, že kapitálová primeranosť sa drží stále na vysokých úrovniach, za bankový sektor to je na úrovni 17,5 % a všetky banky pokrývajú aj nové požiadavky v oblasti kapitálových vankúšov. Aby som vám len vysvetlil – kapitálové vankúše predstavujú akúsi nadstavbu nad ten kapitál, to znamená, tiež ide o kapitál, ale v podstate týmito vankúšmi zvyšujeme odolnosť bankového sektora na vybrané riziká. Ešte možno pripomeniem, že teraz sa momentálne diskutuje o tzv. proticyklickom kapitálovom vankúši, čo je vankúš, ktorý sa väčšinou implementuje v čase, keď bankový sektor zaznamenáva plošne vysoký rast úverov - a to je to, čo momentálne vidíme na Slovensku. Čiže pokiaľ niektoré trendy budú pokračovať tak, ako vidíme teraz, je vysoký predpoklad, že aj tento vankúš bude aktivovaný v slovenskom bankovom sektore. Dobré, ďalej by som prešiel ku konkrétnym aktivitám v bankovom sektore, začal by som podnikovým sektorom – pán Dvořáček už niektoré veci naznačil, čiže – ja len podotknem – ide o teda pozitívny trend, čiže konečne vidíme naštartovanie úverovania zo strany bankového sektora voči podnikovému sektoru, hoci ten dopyt po úverovaní pri podnikoch sme videli už dávnejšie. A viac-menej to dokazuje niektorý – teda pardon, nie tento graf, ale iný graf v Správe o finančnej stabilite, kde vidíte, že ten dopyt bol vyšší už od roku 2013, ale v týchto rokoch 2013, 2014 skôr podniky čerpali financovanie buď z vnútro podnikových zdrojov alebo to boli skôr emisie dlhopisov. Ale od roku 2015 vidíme, že aj banky sa snažia výraznejšie presadiť v tomto sektore. Čo je pozitívne - nárast je pomerne plošný, to znamená - nejde len o vybrané sektory, ale aj viaceré sektory a pomerne výrazný nárast sme videli aj pri komerčných nehnuteľnostiach. Ďalej by som prešiel k úverom v domácnostiach, v podstate v súčasnosti dominantný trend v bankovom sektore – medziročný rast 13 %, čo je najvyšší rast úverov retailu v celej Európskej únii, zďaleka najvyšší v rámci eurozóny. Existujú určité faktory, ktoré to ovplyvňujú, alebo tzv. fundamenty, v prvom rade sú to nízke úrokové sadzby a zlepšovanie makroekonomického prostredia - to, čo sme už spomínali na začiatku - a silný konkurenčný tlak. To je, čo sme už naznačovali tiež pri ziskovosti, to znamená - banky sa potrebujú presadiť v tomto segmente, aby si udržali ziskovosť, čiže koniec koncov, to je veľmi dôležité pre ďalší rast úverov. Rast úverov sme videli jednak pri úveroch na bývanie, ale aj spotrebiteľských úveroch. Čo je tiež dôležité spomenúť - vplyvom odporúčaní nám trochu poklesol rast pri spotrebiteľských

úveroch, to znamená - ešte začiatkom roka – január, február to bolo okolo 20 %, po implementovaní opatrenia, odporúčania sme videli, že tempo rastu pokleslo asi na 17 %. Ešte krátko k úverom domácnostiam – už sme spomínali odporúčania Národnej banky, ktoré boli implementované v októbri minulého roka, časť z nich, ďalšia časť v marci tohto roka. Zatiaľ sa nám výrazne neprejavili na tempe rastu úverov, hlavne pri úveroch na bývanie, skôr pri spotrebiteľských úveroch, ale čo je dôležité, a vidíme to jednak z odpovedí bánk, zbierame od nich rôzne informácie - výrazne to prispelo k akejsi stabilizácii tých podmienok pri poskytovaní úverov. To znamená - mnohé spôsoby, ktoré banky používali predtým, boli odstránené, či už to bola príliš dlhá maturita pri spotrebiteľských úveroch, ktorá koniec koncov výrazne zhoršovala tú pozíciu klientov, pretože niekoľkonásobne preplácali ten úver. Ďalej to bolo – obmedzilo sa refinancovanie úverov s výrazným navýšením, keďže dovtedy banky v podstate vôbec nevyhodnocovali tých klientov, ale teraz už došlo práve ku konkrétnemu vyhodnocovaniu hlavne ich príjmovej časti, a takisto – limit na LTV. To znamená - pomer hodnoty zabezpečenia k hodnote úveru. Ako máte možnosť vidieť na grafe na tomto slide, banky skutočne na to zareagovali a celkový objem úverov z LTV nad 90 % nám poklesol a predpokladám, že ešte bude ďalej klesať, pretože odporúčanie počíta s postupným poklesom limitu na 10 % nad deväťdesiatpercentného LTV. To by malo implementované v priebehu budúceho roka. Ešte jednou vetou k úverom domácnostiam – silný rast úverov prináša niektoré pozitíva, pretože samozrejme pomáha klientom, ale na druhej strane, z pohľadu finančnej stability môže prinášať aj určité riziká. Už dlhodobo hovoríme o náraste, možnom náraste kreditného rizika, to znamená, že pokiaľ máme takýto silný rast úverov a nie sú adekvátne vyhodnotené všetky podmienky pri poskytnutí úverov, skôr či neskôr sa nám to môže prejavovať pri náraste kreditného rizika alebo inými slovami - schopnosti splácať úvery v budúcnosti. Druhým dôležitým rizikom je nadmerný rast zadlženosti. Už to spomínal pán Dvořáček, ešte tomu budem venovať vybraný slide – a takisto možný nárast nerovnováh na trhu nehnuteľností – to je tiež veľmi dôležité monitorovať. Teraz krátko k zadlženosti domácností – dôležitý je tento graf, kde v podstate na tej horizontálnej osi máte možnosť vidieť nárast dlhu domácností, ktorý vidíte, že Slovensko je výrazne vyššie ako hociktoré iné štáty v rámci Európskej únie. Na druhej osi máte možnosť vidieť nárast disponibilných príjmov a vidíte určitú nerovnováhu. To znamená – výrazný rast dlhu, ale na druhej strane len priemerný rast príjmov. Pričom všeobecne teória hovorí, že tieto premenné by mali byť viac-menej v rovnováhe. Pokiaľ nie, tak koniec koncov môžu sa vytvárať nejaké nerovnováhy v nejakom časovom horizonte. Zároveň, čo je dôležité už v kontexte toho, čo som povedal – to, že tie úvery sú tak dôležité pre ziskovosť bánk, že

postupne sledujeme vytváranie akéhosi prostredia akéhosi ľahkého zadlžovania. To znamená – vychádzať klientovi čo najviac v ústrety, aby došlo k čo najväčšiemu zadlženiu. Tu je veľmi dôležité, aby každý klient si naozaj zväžil do akej miery ten úver je potrebný a sám by si mal zväžiť, do akej miery ten úver vie aj splácať. Teda nielen v tých našich podmienkach, ktoré sú ovplyvnené nízkymi sadzbami, ale aj v prípade možného nárastu sadzieb, prípadne možného zhoršenia ekonomického prostredia. Takže toto riziko vnímame ako veľmi dôležité a veľmi citlivé, a do veľkej miery aj kvôli tomu, že máme skúsenosti iných štátov, počas finančnej krízy v rokoch 2007-2009, kde práve takáto vysoká zadlženosť bola veľkou brzdou alebo problémom pri odolnosti voči finančnej, ekonomickej kríze. Takže podľa nás je dôležité, aby sme sa skôr poučili na chybách druhých a neopakovali to, čo robili ostatní. Dobré, veľmi krátko k riziku nízkych úrokových sadzieb – toto riziko sme už viackrát spomínali. To znamená – nízke úrokové sadzby vytvárajú alebo môžu vytvárať určité nerovnováhy vo finančnom sektore – také hlavné riziko asi podhodnotenie rizík. To znamená – väčšinou tie viacrizikovejšie aktíva majú nižšiu rizikovú prémiiu a tým pádom cenovo sú aj prijateľnejšie, čo môže vytvárať určité nerovnováhy. Zároveň v správe o finančnej stabilite sa snažíme už aj identifikovať určité veci, ktoré nám narastajú vo finančnom sektore vplyvom nízkych úrokových sadzieb, takže videli sme väčšiu mieru financovania nefinančných spoločností, teda podnikov z iných sektorov, ako sú banky - čiže aj kolektívne investovanie, aj iné sektory. Potom pokračoval výrazný presun prostriedkov domácností, to znamená – vkladov z bankového sektora do sektora kolektívneho investovania, pretože výnosovosť v bankách je pomerne nízka. Takisto pomerne silný tlak na ziskovosť, teda nielen v bankách, ale aj v iných sektoroch. Tiež sme videli rast rizikovejších aktív, zatiaľ to bolo iba vo vybraných sektoroch, a tiež zmenu niektorých rizikových parametrov, tzv. durácia, ktorá sa týka úrokového rizika. Posledný slide sa týka politiky obozretnosti na makroúrovni, pretože Národná banka Slovenska nielenže monitoruje tieto veci, ale aj reaguje. To znamená – má určité možnosti ako reagovať, pokiaľ vznikajú nejaké nerovnováhy. Takou typickou reakciou, ktorou sme reagovali na nerovnováhy, bolo už spomínané odporúčanie. To znamená – videli sme, že niečo nie je v poriadku, niektoré fundamenty alebo reálny stav nebol v súlade s fundamentami, tak sme reagovali. Ďalším nástrojom, ktorý som už naznačoval a ktorý je na stole, o ktorom sa debatuje, je práve proticyklický kapitálový vankúš, ktorý sa vytvára práve v čase nadmerného rastu úverov. Inými slovami – v dobrých časoch banky by mali zvyšovať odolnosť, a v časoch, keď sa bude zhoršovať ekonomická situácia, zvyšovať kreditné straty, vankúš by mohol byť rozpustený. Čiže viaceré indikátory naznačujú, že tento vankúš by mohol byť aktivovaný. Nakoniec dovoľte len veľmi stručné zhrnutie – v správe nájdete

kompletnú tabuľku s hlavnými rizikami – to, akým spôsobom sa nám rozvíjajú, akým spôsobom Národná banka na tieto riziká reagovala. Myslím, že to je taký prehľadný pohľad na to, ako vnímame finančnú stabilitu. Ja by som rád vyzdvihol to, čo som už spomínal, to znamená – za dôležité považujeme najmä kreditné riziko, to znamená schopnosť splácať svoje dlhy, takisto rastúcu zadlženosť domácností, ktorá ozaj je najvyššia v rámci EÚ, citlivosť bánk na trh nehnuteľností a takisto negatívny dopad nízkych úrokových sadzieb na model bánk. Takže, dámy a páni, toto je myslím všetko aj z mojej strany, asi dve otázky.

Andrej Horváth, TV TA3

Dobrý deň, prosím vás – bude v tlačovej správe alebo máte nejaké konkrétne čísla – tie objemy úverov pre domácnosti o koľko sa zvýšili číselne? Ďakujem.

Marek Ličák, riaditeľ odboru politiky obozretnosti na makroúrovni NBS

Neviem, či sú v tlačovej správe, ale môžem vám povedať, že celkový objem úverov retailu stúpol o 13 % medziročne, myslím, že to je údaj k septembru. Úvery na bývanie stúpili o 13,8 a spotrebiteľské úvery o 17 % medziročne. Zároveň v správe nájdete, správa – myslím si, že bude publikovaná o tretej – nájdete vlastne aj časové rady, uvidíte vlastne aj vývoj týchto premenných.

Andrej Horváth, TV TA3

Ale koľko číselne to vychádza na jedného obyvateľa alebo nejako takto v eurách?

Marek Ličák, riaditeľ odboru politiky obozretnosti na makroúrovni NBS

Tak absolútne číslo – no, to sa bojím – myslím, že tam nemáme – alebo vlastne je tam jeden graf, kde to nájdete, ale v hlave to nemám, takže to vám nepomôžem. Prípadne môžeme to nalistovať a predsa.

Tatiana Jančaríková, Reuters

Dobrý deň, vy ste spomínali možnosť zvýšenia toho proticyklického vankúša – kedy asi by sa tak mohlo udiat' a do akej výšky by ste to zvýšili? Myslím, že ak správne chápem, tak do 2,5 % môžete ísť.

Marek Ličák, riaditeľ odboru politiky obozretnosti na makroúrovni NBS

Banková rada pravidelne štvrťročne rozhoduje o výške proticyklického vankúša, najbližšie rozhodnutie bude koncom januára 2016 s tým, že by som rád upozornil, že Národná banka zverejňuje všetky možné dostupné indikátory, ktoré vplývajú na naše rozhodnutie. Zverejňujeme na našej stránke, čiže snažíme sa byť maximálne transparentní. Čiže nájdete všetky indikátory a viac-menej zvýrazňujeme, ktoré sú v nejakých rizikových hraniciach a kedy sa môžeme priblížiť k danému rozhodnutiu. Čo sa týka výšky rozhodnutia, o tom bude rozhodovať Banková rada, takže neviem vám dopredu povedať.

Vladimír Dvořáček, výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS

Okrem Bankovej rady sa absolvuje vždy istá konzultácia, aj interná, aj externá – tá externá konzultácia aj s ECB, takže je to pomerne taký zložitý proces a rozhoduje na konci dňa potom Banková rada.

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

Máme tu ešte študentov, budúcich ekonomických žurnalistov, chcem sa spýtať, či by sa oni chceli spýtať nejakú otázku prípadne? Tak keď nie, tak vám ďakujem veľmi pekne za účasť.